

Ministerieel besluit tot voorlopige opheffing van de bescherming als stadsgezicht van de omgeving van het Hospitaal De Wandeling in Bilzen

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.2.1, 1°;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Regering, artikel 6, 1°;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2019 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, artikel 8, §1, 2°.

Procedurestappen en vormvereisten

Dit besluit kwam tot stand volgens de procedurestappen en de vormvereisten, beschreven in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.2.3 tot en met 6.2.5;

De volgende procedurestappen en vormvereisten zijn vervuld:

- de opheffing van de bescherming als stadsgezicht werd onderzocht;
- de bevindingen van het onderzoek zijn opgenomen in een opheffingsdossier;
 - advies over de opheffing van de bescherming van het onroerend goed werd gevraagd aan de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed op 17 mei 2023;
- de behandeling van het advies is opgenomen als bijlage bij dit besluit.

Motivering

De omgeving van het Hospitaal De Wandeling in Bilzen werd beschermd als stadsgezicht bij ministerieel besluit van 27 april 2001, omwille van de historische waarde. Dit besluit werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 17 oktober 2001.

Het algemeen belang gevormd door de erfgoedwaarden wordt in het beschermingsbesluit als volgt omschreven:

- de historische waarde:
 - integrerend deel van het voormalig hospitaal en bejaardenhuis door de aanwezigheid van een aantal gebouwen uit het recent verleden van het complex.

In het inhoudelijk dossier van deze bescherming wordt over deze recente gebouwen enkel vermeld dat ze het symmetrisch plan van het oorspronkelijke gebouw verstoren. Hieruit blijkt duidelijk dat het stadsgezicht niet beschermd is omwille van de intrinsieke erfgoedwaarde maar in functie van de erfgoedwaarde van het als monument beschermde hospitaal. Deze storende aanbouwen werden tijdens de renovatiewerken van 2013-2015 effectief verwijderd.

Naast de storende gebouwen vermeldt het inhoudelijk dossier slechts één concreet element voor de omgeving, met name de gedeeltelijk bewaarde omheiningmuur: *“Rond het gebouw is de omheiningmuur met hekwerk nog gedeeltelijk aanwezig. Deze muur werd gebouwd ter vervanging van een haag die oorspronkelijk het domein omheinde”*. Het belangrijkste deel van die omheiningmuur (met name aan de oostzijde) maakt echter geen deel uit van het stadsgezicht en is beschermd als monument. De als stadsgezicht beschermde delen van de omheiningmuur zijn sinds de bescherming verder aangetast door renovatiewerken en een gedeeltelijke afbraak, met name aan de noordzijde van één van de drie traveeën van de omheiningmuur en een poort.

De bescherming van de omgeving van het Hospitaal De Wandeling in Bilzen als stadsgezicht wordt opgeheven omdat de erfgoedwaarden van het beschermde goed onherstelbaar zijn aangetast of verloren gegaan. Het beschermde goed had op moment van bescherming al amper erfgoedwaarde en sindsdien is deze erfgoedwaarde verder onherstelbaar aangetast.

In hetzelfde ministerieel besluit van 27 april 2001 wordt een wijziging aangebracht om een administratieve fout in de kadastrale omschrijving van het beschermde goed recht te zetten in de bescherming als monument van Hospitaal De Wandeling met omheiningmuur. Deze wijziging heeft geen impact op de erfgoedwaarden van het monument, noch op de beheersdoelstellingen of op de voorschriften tot instandhouding en onderhoud.

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING,
WONEN EN ONROEREND ERFGOED BESLUIT:

Artikel 1. Het ministerieel besluit van 27 april 2001 houdende bescherming als monument, stads- of dorpsgezicht, meer bepaald van het voormalig hospitaal met omheiningmuur als monument en van de onmiddellijke omgeving als stadsgezicht, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 17 oktober 2001, wordt voorlopig gedeeltelijk opgeheven.

Art. 2. Het beschermde goed, de onmiddellijke omgeving van het voormalig hospitaalgebouw met omheiningmuur, Hospitaalstraat 15A in Bilzen, waarvan de bescherming als stadsgezicht voorlopig wordt opgeheven, bevindt zich op de percelen met de volgende kadastrale gegevens: Bilzen, eerste afdeling, sectie H, perceelnummers 46T (deel) en 46X (deel).

Het plan met de aflijning en de plaats van de aanplakking van het bericht over het openbaar onderzoek is opgenomen als bijlage 1 bij dit besluit.

De fotoregistratie van de fysieke toestand van het beschermde onroerend goed waarvan de bescherming voorlopig wordt opgeheven, wordt als bijlage 3 bij dit besluit gevoegd.

Art. 3. Artikel 1 van het ministerieel besluit van 27 april 2001 houdende bescherming als monument, stads- of dorpsgezicht, meer bepaald van het voormalig hospitaal met omheiningmuur als monument en van de onmiddellijke omgeving als stadsgezicht wordt vervangen door “Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december

1998 omwille van het algemeen belang gevormd door zijn historische, meer bepaald architectuurhistorische en socio-culturele waarde, als monument, het voormalig hospitaalgebouw met omheiningsmuur, Hospitaalstraat 15A in Bilzen, bekend ten kadaster: Bilzen, 1e afdeling, sectie H, perceelnummer 46T (deel).”

Het plan als bijlage bij hetzelfde besluit van 27 april 2001 wordt vervangen door het plan dat als bijlage 2 bij dit besluit is gevoegd.

Art. 4. In artikel 2 van hetzelfde besluit wordt de volgende zin opgeheven: “De historische waarde van het stadsgezicht wordt als volgt omschreven: integrerend deel van het voormalig hospitaal en bejaardenhuis door de aanwezigheid van een aantal gebouwen uit het recent verleden van het complex.”.

Brussel,

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE